

4. 57

RECTOR
ACADEMIÆ WITTENBERGENSIS,
JO. GOTHOFREDUS
BERGER,
D. ORDINIS MEDICI SENIOR, h.t.
DECANUS, ET PATHOLOGIÆ PROF.
PUBLICUS,

CIVIBUS ACADEMICIS
SALUTEM PLURIMAM
DICIT,

FRUCTUSQUE ET BENEFICIA CHRISTI
RESURGENTIS EX ANIMO APPRE-
CATUR.

57

HRISTUS humani generis Servator, cum aliquando Synagogam ingredetur, ex more populum docturus; Pharisæos in primis, & reliquos sectæ Magistros sibi maximè infensos habuit, quibuscum in acerrimum adductus certamen, causam veritatis defendit mirifice, & in magna hominum celebritate propugnavit. Utut verò hac concertatione iniquas illorum declamationes planè repulerit, criminisque maculas, quibus ipsum consperserant, deleverit omnes; tamen fatigare innocentem non destiterunt improbi, sed dissimulato animi furore, signum ab eo petierunt, in ipso cœlo, aut regione sublunari edendum. *Magister, inquiunt, volumus ex te signum videre de cœlo.* At ille respondit illis: *Generatio prava & adultera signum querit; sed signum nondabitur illi, nisi signum Jone Prophetæ.* Quemadmodum enim fuit Jonas in ventre ceti tribus diebus ac tribus noctibus; sic & filius hominis in corde terræ tribus diebus & tribus noctibus erit. Matth. XII, 38. 39. 40. Marc. VIII, II. Luc. XI, 29. Mireris verò, cur non assurrexerit potentibus Servator, nec, dato divinæ potentiae argumento, hæsitantes in fide & tanta expectatione stupentes confirmari. Namque jam olim Deus Gideoni prodigium postulanti benignius annuebat, *Jud. VI, 37.* Nec Ezechiæ Regi, signum quærenti, refragabatur, *Esa. XXXVIII, 7. 2. Reg. XX, 8.* Tum & Mosen ad Ægyptios profecturum ea instruebat virtute, ut excitatis miraculis attonitos redderet pervicaces, & ad veri Numinis converteret cultum. *Exod. III, 2. seqq.* Quin imo Achaz male audiēbat apud Prophetam, quod jussus petere signum, oblatum hoc beneficium recusarit. *Esa. VII, II. 12.* Sed enim verò justa omnino erat objurgatio Christi, qua in hos

in hos obtructatores suos, prodigium poscentes, ute-
batur. Non enim fidei concipiendæ studio, quo pa-
cto Deus aliquando signum quærentibus clementer
indulxit; sed agitandi faltem tentandique animo, a
Messia miraculum exposcebant. Nam cujus antea
doctrinam fugillaverant pessime, v. 2. quemque ob-
editum in omnium conspectu miraculum, Dæmonis so-
dalem fecerant, v. 24. nunc Præceptorem subdole fa-
lulant, a contumelia conversi ad cavillationem. De-
inde non petunt, aut vera in Christum fiducia exo-
rant hanc gratiam, sed postulant audacter, & exigunt:
Volumus ex te signum videre de cœlo; perinde ac si quic-
quam imperii ac potestatis in eum habuissent. Satis
datum contumaciæ ipsorum fuerat, cum de Filii sui
divinitate, apertis cœlis, testaretur Pater, quam mani-
festationem ingens Phariseorum & Sadducæorum
turba spectaverat, Matth. III, 7. 16. 17. Quin & hoc ipso
congressu, Christus hominem, qui manu arida & con-
tracta laboraverat, sanabat, v. 13. tum muto juxta ac
cœco loquendi videndique facultatem reddebat, Dæ-
mone insuper ejecto, v. 22. ut de miraculis inde à cœ-
pto Evangelii præconio editis, quæ numerum exce-
dunt, nec ideo consignata sunt, nihil commemorem.
Quæ omnia, cum toti hominum multitudini in me-
moriā revocaret Apostolus; non aliter ac visa, con-
spectaque & singulis explorata referebat: *Viri Israelitæ,
audite verba hæc: Jesus Nazarenus vir exhibitus est à Deo
erga vos, virtutibus & prodigijs & signis, quæ fecit per illum
Deus in medio vestri, sicut & ipsi scitis, Act. II, 22. conf. Ebr. II, 4.*
Sed, iis omnibus nihili factis, signum Pharisæi postu-
labant, verbo ἀπογνώσθεντες, i. e. insuper requirebant, & præ-
ter edita hactenus divinitatis illustria documenta, ci-
traque doctrinam à Christo propositam portentum a-

liquod efflagitabant. Atque hoc illud est, quod Marcus & Lucas adjiciunt, περὶ γένων τοῦ fuisse illos, quorum hoc studium erat, ut vellicarent Dominum, nefariisque illudendi artibus persequerentur. Quamobrem se-
Etiam hanc pravam & adulteram generationem Christus vo-
cat; Quandoquidem ex Abrahami genere se prognatam jaetabat, a fide tamen & virtute ejus desciverat, plane. Nec pluribus excitare signis dignatur illos, quos tanta jam anima occupaverat, ut ab induratione vix abessent, atque atrocissimi in Spiritum Sanctum peccati insimularentur. v. 31. 32. 34. Ecquid enim effe-
cere apud Pharaonem signa? annon pervicacior sub-
inde factus atque induratus est magis? Exod. VII, v. 22.
Quid profecere miracula apud Israelitas in deserto?
de quibus Moses ait: *Oculi tui viderunt signa illa, porten-
tagi ingentia; & nondum vobis est cor intelligens & oculi vi-
dentes, & aures, quae possent audire in praesentem diem,* Deut.
XXIX, 3. Et quid valuit prodigium apud Ahasiam, percipientem, quinquagenarios principes cum mil-
tibus suis, igne cœlitus evocato, absumptos esse? 2. Reg.
I, 12. Itaque non consentit in hoc improborum po-
stulatum Dominus, ne, dato novo miraculo, eorum in
extremo die suppicia augeat magis aggravetque.
Quin potius ad Jonæ Prophetæ miraculum remittit,
illos, ut vel ex hoc solo, quod inter tot alios V.T. typos
illustresque figuras eminet, veri Messiæ de promant
indicia, mortisque illius & resurrectionis certitudinem
addiscant. Quod si roges, cur hoc in primis, nec aliud quoddam signum Phariseis datum sit? non lon-
gius arcessimus ejus rei causam; quia haud aliud sub
cœlo datum erat, sive nomen, sive signum salutis,
quam Messias, & idem vero crucifixus; qui cum tam
luculenter hoc Jonæ signo ostenderetur, illud vel ma-
xime

xime expendere, atque cum exhibito salutis vindice conferre jubebantur. Erat Jonas hic Propheta gente Galilæus, ex Gath-Hepher, urbe tribūs Sabulon, oriundus, 2. Reg. XIV, 25. conf. Jos. XIX, 13. Esa. IX, 1. ut adeo non leviter impingerent Pharisei, dicentes : *ex Galilea Prophetam non surrexisse, Joh. VII, 52.* Sic & Christus ex Nazaretho Galilææ prodierat : *Hic est Jesus ille Propheta ex Nazareth Galilææ. Matth. XX, 11. conf. Matth. II, 22. 23. Luc. I, 25. Joh. I, 45. Act. II, 22.* Ille Hebræo primum populo, deinde gentilibus Ninivitis datus Propheta fuit. 2. Reg. XIV, 25. Jon. I, 2. Hic perinde inter Judæos primum, velut gloria gentis effloruit, tum vero conversus ad gentiles, universis mundi nationibus signum prætulit, Luc. II, 32. Act. XIII, 46. 47. Esa. XLIX, 6. Uterque pro sociorum salute extremum vitae discriminem adiit, alter projectus in mare, ne tota multitudo corrueret, Jon. I, 12. alter sublatus in crucem, *ne tota periret gens, Joh. XI, 50. Matth. XX, 28.* Jonas, exorto tempestatis æstu, morti sponte se obtulit : *tollite me, & projicite me in mare, ut conticescat à vobis infestandis, Jon. I, 12.* Haud aliter Christus, sæviente furore divino, semet ipsum tradidit victimam : *Nemo tollit vitam à me, sed ego depono eam per me ipsum, Joh. X, 18.* Solvite templum hoc, & in triduo illud excitabo. Joh. II, 19. Propheta, projectum se à conspectu oculorum DEI, conqueritur : Jon. II, 2. Nec aliter vociferatur Messias : *Projectus sum à facie oculorum tuorum, Psal. XXXI, 23. & DEUS mi, DEUS mi, quare me dereliquisti? Psal. XXII, 1. Matth. XXVII, 46.* Bellua nec retinere deglutit, nec consumere absorptum, nec ullam officulorum partem dentibus confringere poterat, Jon. II, 7. n. Perinde impossibile erat, Christum detineri à morte, Act. II, 24. nec corruptionem caro ejus videre, v. 31. nec crurifragium sustinere debebat. Joh. XIX, 36.

Jonas tribus diebus noctibusq; commoratus in ventre
ceti est. *Jon. II, 1. 2.* sic & filius hominis in corde terræ tribus
diebus, totidemque noctibus fuit, h. t. Compuo *νυχθημέων*
civiliter & per synecdochen facto; cum receptum con-
fuetudine Scripturæ sit, ut annus, mensis, dies labens
pro integro anno, mense, dieque numeretur. **Quo**
pacto jejunarunt Iudei tribus diebus & tribus noctibus, Esth.
IV, 16. non quidem integris, cum Esther die tertio re-
gem adierit, *c. V, 1.* sed duabus tantum noctibus, uno-
que die pleno. Id quod ipse Servator ita interpreta-
tur, cum *tertio se die resurrectum prædicit Matth. XVI,*
21. Nec obstant Matthæus *cap. XXVII, 63.* & Marcus *cap.*
VIII, 31. qui Christum *post dies tres resurrexisse* scribunt;
cum *μετά* non *post*, sed *intra* rectius significare dixeris;
uti *Luc. II, 46.* Josephus & Maria memorantur, Jesum,
μεσούνα τριημέρης, i. e. *ipso tertio die invenisse*, conf. *v. 21.*
cum *Gen. XVII, 12.* Desuit, absorpto Jona, sævire mare,
& tranquillatum est, *cap. I, 15.* sic & æstus iræ divinæ
deferuit, filiique sanguine placatus est. *Rom. V, 9. 10.*
Prodiit ille ex ventre ceti cum hymno triumphali, &
præconio salvatori suo facto, *Jon. II, 10.* etiam hic Chri-
stus ex terræ visceribus die tertio surrexit cum tri-
pudio, celebratoque Epinio, de morte ac inferno
triumphavit. *ubi tuus mors aculeus, ubi tua inferne vi-
ctoria, i. Cor. XV, 54. 55. 56. Hos. XIII, 14.* Quod si quicquam
deprehendatur forte in hoc typo, quod ex aſſe non
respondeat Messiæ, attendendum ad illud est, quod
additur in textu, *longe plus hoc loco, quam Jonam esse, v. 41.*
Neque vero ad se ipsum tantum, sed in primis ad Pha-
rifæos quoque hunc typum retulit Servator, ut eo vel-
ut clarissimo quodam elencho convincerentur. Gen-
tiles fuerant Ninivitæ, verique Numinis ignari; & illi-
co tamen resipiscunt: contra, qui populi Dei ja&tstabant
titu-

titulum, reniunt Evangelio præfractam submittere cervicem. Ad unam Prophetæ concionem illi convertuntur : hi verò tot iteratis monitis & querelis flecti sese non patiuntur. Vel sine excitatis miraculis commoti leguntur Ninivitæ: Judæi verò non admittunt verbi præconium,tot tantisque stipatum miraculis,divinisque prodigiis confirmatum.

Redeunt in orbem, qui semel extinti videbantur, corrupti mores, nec soli Pharisei sic fuere affecti, sed hodie quoq; insidiosa hominum turba prodit in medium, quæ limpidiſſimo Evangelii verbo non contenta, denuo solicitat Christum, signaque & prodigia ab illo exposcit. Itaq; conversionem Judæorum miraculosam, excisionē Antichristi plenariam, Sanctorum illustrius quoddam in hac vita regnum , cum futura quartæ Monarchiæ ruina conjunctum afferit, eoque dudum explosam Pharisæorum de regimine Christi Politico opinionem ex orco revocat, credulisq; persuadet. Equidem Patribus quibusdam & orthodoxis per modum voti, ac nonnunquam per oblivionem Analogiæ, hujusmodi quicquam excidisse, negare non ausim; at sub necessitate credendi talia tradere, inter signa extr. diei longius remota hæc referre, eversisq; tot vaticiniis defendere mordicus, editisque libris inculcare ; ecquid aliud est, quam contra universum S.literarum codicem , antiquitatem orthodoxam, & puriorem Ecclesiam aperto velut Marte pugnare, metum extremi diei excutere, carnalem securitatē invehere, cœlumque in terram revocare ? Sane quantum hæc dogmata sacrarum literarum scopum revertant, omnesque fidei articulos enervent, ac infringant, ipsiusque Christianismi fibras elidant, jam pridem à summis fidei nostræ defensoribus evictum est, ipsaque indies experientia id confirmat. Referunt enim ad nos

nos ex regionibus vicinis Ecclesiæ, nec incerto rumore, sed actis publicis tabulisque sigillo munitis fidem faciunt, quam delira & inepta, quamque impia & profana crudiores quidam Prophetæ, vel ipso pietatis nomine, disseminent ac propugnent, publicæque rei juxta ac ordinis sacro insidias plane luculentas struant. Absit verò sacra nunc turbare gaudia, Cives suavissimi; quando nostrum est potius ex officii lege sedulo vos cohortari, ne vana signorum expectatione demulceri vos & ab unica verbi cœlestis regula abduci patiamini. Nunquam Deus prodigia edidit, quin illico provocarit ad verbum suum, atque adeo deinceps Ecclesiam suam voluerit eo superstructam: *Oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna, Moses inquit, quæ fecit, ut custodiatis universa mandata illius, quæ ego hodie præcipio vobis.* Deut. XI, 8. 9. conf. Deut. IV, 32. 40. V, 1. VIII, 2. 3. X, 12. 13. Jos. XXIII, 3. 4. 6. XXIV, 2. - 14. Tametsi verò in V. T. saepe iteraverit Deus miracula: tamen cum Ecclesia N. T. hujusmodi fœdus initurum se promisit, ut non nisi ex verbo dependeat illa, sicque ad posteros propagetur & conservetur æternum. *Hoc fœdus meum erit cum eis, dicit Dominus: Spiritus meus, qui est in te, & verba mea, quæ posui in ore tuo, non recedent de ore tuo, & de ore seminis tui, dicit Dominus, à modo & usque in sempiternum.* Esa. LIX, 21. Postquam igitur extremis diebus per Filium suum nobis locutus est Deus, ac ille quidem per aquam & sanguinem venit, i. Joh. V, 6. non nisi hæc duo veluti miracula, Baptismum ac Cœnam Dominicam, in Ecclesia supereesse voluit, quibus veluti sigillis veritatem cœlestem munire, huncq; ordinem eo usque servare constituit, donec ad extremum judicium revertatur, i. Cor. XI, 26. Hæc perpendite, Cives, eoque serio allaborate, ut erekts ad virtutem & puriorem doctrinam animis, partes officii vestri completeatis. P. P. FESTO PASCHATOS cl. Icc XCIV.

